

PFZ/W/460/2021

Warszawa, 17.11.2021 r.

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Pracownicy i Pomoc Społecznej

Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, w odpowiedzi na pismo BPS.DKS.KU.0401.35.2021 z 3.11.2021 r. w sprawie przedłożonego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej (druk senacki 549), uprzejmie informuje, że zaproponowane zmiany polegające na zagwarantowaniu większej ochrony członkom rodzin mieszkańców domów pomocy społecznej (DPS) poprzez usunięcie niesprawiedliwości, jakiej doświadczają te osoby, które decyzją administracyjną są obciążane kosztami pobytu wstępnego w domu pomocy społecznej, gdy ten nie wywiązywał się względem nich z obowiązków rodzicielskich (rodzinnych), w tym w szczególności z obowiązku alimentacyjnego – **należy ocenić zdecydowanie pozytywnie i jako długo oczekiwaną zmianę przez środowisko pracowników socjalnych oraz pozostałych pracowników pomocy społecznej.**

Jako ogólnopolska organizacja zrzeszająca ww. praktyków, od wielu lat, podobnie jak Rzecznik Praw Obywatelskich, czy też środowiska zainteresowanych rodzin, domagamy się zmiany przepisów odnoszących się do kwestii ponoszenia i zwalniania z odpłatności za pobyt w DPS ww. kategorii zobowiązanych. Dotychczasowe regulacje w tym zakresie pozostają niewystarczające, a wręcz „martwe” dla ochrony tychże osób i w sposób jednoznaczny przyczyniają się do wzmacniania ich poczucia krzywdy oraz traumy, związanej z koniecznością łżenia na rodziców (opiekunów), którzy w przeszłości wyrządzali im realną krzywdę lub całkowicie porzucali obowiązek ich wychowania i opieki. W majestacie prawa, często wbrew opinii pracowników socjalnych i pracowników pomocy społecznej prowadzącym postępowania dotyczące nałożenia odpłatności za DPS, którzy dostrzegają rażącą niesprawiedliwość takiego zobowiązania, gminy decydowały o narzuceniu opłaty na te dorosłe już dzieci. Sytuacja gmin związana z częściowym finansowaniem pobytu w DPS tychże mieszkańców, powodowała że te same gminy, *de facto* we własnej sprawie i wyłącznie we własnym interesie, wywierają obecnie presję na ośrodkach pomocy społecznej, by te nawet w uzasadnionych przypadkach, nie stosowały ulg w opłatach za DPS. Pomimo, iż jak wynika z naszego rozeznania, skala ewentualnych zwolnień tych dorosłych już dzieci, nie byłaby znacząca na tle wszystkich zobowiązanych – to same gminy, bez zmian legislacyjnych, nadal pozostaną bierne w tym zakresie, co tylko pogłębia stan rażącej niesprawiedliwości i braku realizacji ogólnospołecznych wartości związanych z koniecznością ochrony osób pokrzywdzonych. Stąd zaproponowana zmiana budzi nadzieję na fatyczne wzmocnienie bezpieczeństwa tychże osób i powinna jak najszybciej stać się przedmiotem prac parlamentarnych, a w efekcie jej przyjęcia.

Polska Federacja Związkowa
Pracowników Socjalnych
i Pomocy Społecznej

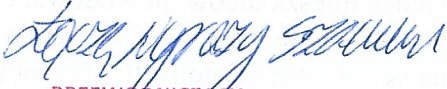
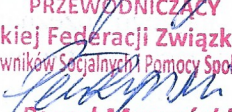
adres siedziby: ul. Jana Cybisa 7, 02-784 Warszawa
KRS 0000442994 REGON 146624204 NIP 9512366909
Strona internetowa: www.federacja-socjalnych.pl
e-mail: kontakt@federacja-socjalnych.pl
tel. 507 500 885

Niemniej jednak, zajmując się przez wiele lat powyższą kwestią, z uwagi na wskazane problemy dotyczące postępowania jednostek samorządu terytorialnego – proponujemy, by wskazana w art. 1 pkt. 1 projektu ustawy, przesłanka zwolnienia została umieszczona w art. 64a, a nie art. 64 zmienianej ustawy. W ten sposób, po zebraniu materiału dowodowego świadczącego, iż osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykazała, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty – zwolnienie z odpłatności następowaloby w sposób obligatoryjny, a nie jak się zakłada jedynie fakultatywny. Jak bowiem pokazało wieloletnie doświadczenie naszej organizacji, przesłanki zwolnienia wskazane w art. 64 ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) – dalej u.p.s., także w zakresie innych przykładowo wymienionych tam przyczyn, dla których istnieje możliwość zastosowania ulgi w opłacie, pozostają faktycznie incydentalnie wykorzystywane, co znajduje swoje odzwierciedlenie w prowadzonych statystykach. Wydaje się więc zasadne wzmocnienie ochrony tychże osób pokrzywdzonych, poprzez zagwarantowanie zwolnienia z opłaty po spełnieniu projektowanej przesłanki z art. 1 pkt. 1 ww. projektu ustawy.

Jednocześnie, odnosząc się do projektowanego art. 1 pkt. 3, w zakresie w jakim precyzuje on konieczność pouczenia w decyzji osób zobowiązanych o możliwości złożenia przez nie wniosku o zwolnienie z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej – to postulujemy, by takowe pouczenie było również zawarte przed lub przy podpisywaniu umowy, o której mowa w art. 103 ust. 2 u.p.s. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej, podstawową formą ustalenia dla bliskich opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej nie jest decyzja administracyjna, a ww. umowa (art. 61 ust. 2 pkt. 2 u.p.s.). Tym samym, nie należy różnicować praw tychże osób zawierających ww. umowy z osobami, których opłata ustalana jest w drodze decyzji administracyjnej.

Dziękując za podjętą inicjatywę, mamy nadzieję na wypracowanie optymalnych rozwiązań z uwzględnieniem przedstawionych argumentów i postulatów, a także zwracamy uwagę, że w słusznym interesie poszkodowanych dzieci jest efektywne skoordynowanie trwających prac w Senacie RP z rządowym i zbieżnym przedmiotowo projektem zmian w ww. ustawie, który obecnie trafił pod obrady Sejmu RP (druk sejmowy 1672).

PRZEWODNICZĄCY
Polskiej Federacji Związkowej
Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej

Paweł Maczyński